

N:o 37.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 april 1897
— — — — — Andra Kammaren den 24 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion om ändrade föreskrifter rörande bestämmande af arfvode åt konkursförvaltning.

(Lagutskottets utlåtande n:o 8.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag har enskild motionär framhållit behovet af ändrade föreskrifter i fråga om bestämmande af arfvode åt gode män och sysslomän i konkurs. Dervid har anförts, att ehuru väl af stadgandet i detta afseende i 67 § af gällande konkurslag, att berörda arfvode skall bestämmas af borgenärerna, det kunde synas, som vore allan rättfärdighet härutinnan uppfylld, då samma personer, som skulle betala arfvodet, äfven hade rätten att bestämma detsamma, klagan ofta hördes deröfver, att vid konkurser större delen af konkursmassans tillgångar uppslukades af konkurskostnaderna, enkannerligen af arfvoden till gode män och sysslomän, så att litet eller intet i många fall återstode till borgenärernas förnöjande. Orsaken till denna klagan torde vara den, att i många, för att icke säga de flesta, fall beslutet om arfvodenas storlek afgjordes af några få personer, som kunde hafva nytta af, att dessa arfvoden blefve så höga som möjligt och som sålunda gjorde allt för att vid denna frågas afgörande representera stora fordringar och på grund deraf disponera öfver ett stort röstetal. Förhållandet torde ofta

vara så, att redan vid valet af gode män och isynnerhet vid valet af sysslomän personer, som sjelfva hade ganska obetydliga fordringar, för att kunna förtjena på förvaltningen af konkursboet, gjorde stora ansträngningar att förskaffa sig fullmagter från på andra orter boende fordringsegare och sålunda sjelfva kunna välja sig till sysslomän och sedermera på grund af dessa fullmagter så godt som enväldigt bestämma öfver sina arfvoden. Ett sådant tillvägagående syntes i högsta grad förkastligt; och likväl vore det allmänt bekant, att det icke sällan förekomme. Om dylikt kunde förebyggas genom införande i konkurslagen af bestämmelser derom, att gode män och sysslomän vid bestämmandet af de dem tillkommande arfvoden icke finge på något vilkor utöfva rösträtt på grund af fullmagt, så skulle säkerligen de öfverklagade missbruket blifva i väsentlig mån stäffjade.

Riksdagen har funnit syftet med berörda framställning väl förtjent af beaktande. Det torde nemligen ej kunna förnekas, att arfvodena åt gode män och sysslomän ofta af borgenärerna bestämmas till belopp, som vida öfverstiga rimliga värdet af det arbete och besvär som med förvaltningen af konkursboet äro förenade. Visserligen innehåller konkurslagens 67 § häremot korrektiv så till vida som pröfningen af gode mans- och sysslomansarfvodets storlek kan, der gäldenären eller borgenär så anser nödigt, hänskjutas till rätten, men dels torde rätten oftast sakna möjlighet att så noggrant och i detalj bedöma det med gode mans- och sysslomansskapet förenade arbete, att deraf kan hemtas anledning att mot borgenärernas vid sammanträde fattade beslut nedsätta det gode männen och sysslomännen tillerkända arfvodesbelopp, dels torde en borgenär, som anser arfvodet för högt tilltaget, ofta föredraga att låta saken hafva sin gång framför att utsätta sig för det personliga obehag, som af klander mot borgenärsbeslutet i de flesta fall honom beredes, särskildt om arfvodets storlek ej synnerligen inverkar på beloppet af den honom i konkursen tillkommande utdelning. För gäldenären sjelf är det i de flesta fall alldeles likgiltigt — der han ej sjelf är god man eller syssloman och sålunda har intresse af högt arfvode — till hvilket belopp arfvodet fastställes, då merendels den besparing, som kan för konkursboet uppkomma genom minskning af arfvodet icke för honom medför annan och närmare fördel än en relativt obetydlig minskning af den skuld, som efter konkursen fortfarande kommer att hvila å honom.

Erfarenheten vittnar ock, att borgenärens beslut i fråga om arfvode åt gode män och sysslomän ganska sällan öfverklagas, i alla händelser långt mindre ofta, än arfvodena åt dessa konkursboets handhafvare bestämmas till oskäligt höga belopp.

Riksdagen, som sålunda är ense med motionären i fråga om önskvärdheten af lagstiftningsåtgärder, egnade att råda bot för de angifna missförhållandena, finner jemväl den af honom antydda utvägen härför, att förbjuda gode män och sysslomän att sjelfva på grund af fullmagt utöfva rösträtt vid bestämmandet af ifrågavarande arfvoden vara både välbetänkt och rättvis. En sådan lagbestämmelse torde komma att i hög grad befordra det af motionären åsyftade målets vinnande, och ännu mera skulle detta underlättas, om gode männen och sysslomännen icke ens för egen del finge i arfvodets bestämmande deltaga, då de eljest genom sin blotta närvaro skulle komma att öfva tryck på öfriga i sammanträdet deltagande borgenärer och borgenärsombud.

På grund af det anförda får Riksdagen anhålla, det Eders Kongl. Maj:t täcktes låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till sådan lagändring, att inskränkning må vinnas i den rätt, som enligt nu gällande lagstiftning tillkommer gode män och sysslomän att å egna och andras vägnar utöfva rösträtt vid bestämmande af arfvode för dessa befattningar.

Stockholm den 24 april 1897.

Med undersätlig vördnad.
